

**Konspekt lekcji: 1000-lecie Korony Królestwa Polskiego****Temat lekcji:** Bohaterowie Polski – Historia koronacji Bolesława Chrobrego**Czas trwania:** 45 minut**Grupa docelowa:** Uczniowie klas IV-VIII szkoły podstawowej**Cele ogólne lekcji:**

1. Zwiększenie wiedzy uczniów na temat wydarzeń związanych z 1000leciem Korony Polskiej i koronacją Bolesława Chrobrego na Króla Polski.
2. Zwiększenie zainteresowania historią Polski.
3. Wzrost poczucia tożsamości narodowej oraz wzrost uczuć patriotycznych i szacunku do wartości wolności, niepodległości i poszanowania ojczyzny.

**Cele szczegółowe lekcji:**

- Uczeń wskazuje najważniejsze wydarzenia związane z początkiem państwowości polskiej.
- Uczeń opisze rolę Bolesława Chrobrego w historii Polski.
- Uczeń potrafi przedstawić własne rozumienie wartości takich jak wolność i niepodległość.
- Uczeń rozwija postawy szacunku wobec symboli narodowych.
- Uczeń angażuje się w dyskusje na temat postaw obywatelskich i patriotycznych.

**Metody pracy**

1. Metoda aktywizująca – praca z kartami gry edukacyjnej „Bohaterowie Polski”.
2. Praca w grupach – analiza wydarzeń historycznych.
3. Metoda eksponująca – prezentacja refleksji przez uczniów.
4. Metoda podająca – mini wykład realizowany przez nauczyciela.
5. Pytania do Króla Polski oraz list od Bolesława Chrobrego do współczesnych.
6. Quiz ze zdobytej wiedzy z wykorzystaniem aplikacji Kahoot!.

**Materiały i środki dydaktyczne**

- Planszowa gra edukacyjna „Bohaterowie Polski”.
- Komputer z dostępem do Internetu.
- Aplikacje Kahoot i Wordwall.
- Karty pracy z QR kodami prowadzącymi do strony z dodatkowymi informacjami.
- Chorągiewki w polskich barwach narodowych.
- Tablica interaktywna lub rzutnik.

**Przebieg lekcji****1. Wprowadzenie**

- Wprowadzenie w temat lekcji. Można wykorzystać tekst poniżej

Drodzy uczniowie, dzisiejsza lekcja przeniesie nas w czasy historyczne, które były fundamentem budowy naszej państwowości. Skupimy się na koronacji Bolesława Chrobrego na króla Polski – wydarzeniu, które symbolizowało niezależność i siłę naszego młodego państwa. Poznamy, jakie znaczenie miała ta koronacja dla dalszych losów Polski oraz jakie wartości – wolność, niezależność i jedność – wynikały z tego historycznego momentu. Wspólnie zastanowimy się, jak te wydarzenia wpłynęły na kształtowanie się naszej tożsamości narodowej i co mogą nam powiedzieć o patriotyzmie w dzisiejszych czasach.

**2. Sprawdź co wiesz – Polska pierwszych Piastów.**

- Nauczyciel zadaje uczniom pytania napisane poniżej. Uczniowie znający odpowiedź podnoszą rękę w celu udzielenia odpowiedzi.

**Jak się nazywał pierwszy władca Polski?**

Odpowiedź: Mieszko I.

**Jakie kluczowe wydarzenie z 966 roku miało wpływ na rozwój państwowości polskiej?**

Odpowiedź: Chrzest Polski.

**Która czeska księżniczka odegrała istotną rolę w chrystianizacji Polski?**

Odpowiedź: Dobrawa Przemyslidka.

**Jak nazywa się bitwa z 972 roku, w której Mieszko I pokonał wojska niemieckie margrabi Hodona?**

Odpowiedź: Bitwa pod Cedynią.

**Kto był jednym z najważniejszych misjonarzy średniowiecznej Europy, który zginął w Prusach w 997 roku?**

Odpowiedź: Święty Wojciech.

**Jakie wydarzenie historyczne z 1000 roku było symbolem sojuszu Polski z cesarstwem i wzmocnienia chrześcijaństwa?**

Odpowiedź: Zjazd w Gnieźnie.

**Kto był pierwszym królem Polski i kiedy odbyła się jego koronacja?**

Odpowiedź: Bolesław Chrobry, koronacja w 1025 roku.

**Jak nazywał się książę, który ustanowił pierwszą metropolię kościelną w Polsce, i gdzie miała ona siedzibę?**

Odpowiedź: Bolesław Chrobry, siedziba w Gnieźnie.

**Jak się nazywał następca tronu po Bolesławie Chrobrym?**

Odpowiedź: Mieszko II Lambert.

**Który pokój zawarty w 1018 roku zakończył wojny polsko-niemieckie i jakie terytoria Polska zachowała?**

Odpowiedź: Pokój w Budziszynie; Polska zachowała Łużyce i Miłsko.

**Jak nazywała się kampania wojskowa Bolesława Chrobrego w 1018 roku, która była jednym z największych sukcesów militarnych Polski?**

Odpowiedź: Wyprawa na Kijów.

### **3. Najważniejsze wydarzenia pierwszego wieku Państwa Polskiego.**

- łączenie dat i wydarzeń. Uczniów dzieli się na grupy. Każda z grup otrzymuje kartki z wydarzeniami oraz datami. Zadaniem każdej z grup jest połączenie wydarzeń z odpowiadającymi im datami (tabela znajduje się również w Załączniku nr 1).

|              |                                                          |
|--------------|----------------------------------------------------------|
| 966 r.       | Chrzest Polski                                           |
| 965 r.       | Sojusz z Czechami, związek Mieszka I z Dobrawą           |
| 972 r.       | Bitwa pod Cedynią                                        |
| 1000 r.      | Zjazd w Gnieźnie                                         |
| 1000 r.      | Powstanie arcybiskupstwa w Gnieźnie                      |
| 1002 r.      | Śmierć Ottona III                                        |
| 1002-1018 r. | Wojny z Niemcami                                         |
| 1018 r.      | Pokój w Budziszynie                                      |
| 1018 r.      | Wyprawa na Kijów                                         |
| 1025 r.      | Koronacja Bolesława Chrobrego na Króla Polski w Gnieźnie |
| 1025 r.      | Śmierć Bolesława Chrobrego                               |
| 1025 r.      | Koronacja Mieszka II na króla Polski                     |

### **4. Wielkie postacie i wydarzenia pierwszych wieków istnienia Państwa Polskiego.**

- Klasę dzieli się na grupy. Każda z grup otrzymuje egzemplarz gry „Bohaterowie Polski”. W przypadku braku egzemplarzy gry można wydrukować karty ze strony internetowej <https://bohaterowiepolski.site> Nauczyciel pokazuje w kolejności chronologicznej wydarzenia. Uczniowie mają wśród kart postaci znaleźć karty bohaterów i/lub wrogów, którzy są związani z danym wydarzeniem. Następnie nauczyciel prosi uczniów, aby zeskanowali kody qr znajdujące się na kartach, w celu przedstawienia krótkiego opisu wydarzenia. Poniżej znajduje się tabela postaci powiązanych z wydarzeniami.

| <b>Data</b>      | <b>Wydarzenie</b>                                              | <b>Postać bohatera<br/>(bohaterów)</b>        | <b>Postać wroga (wrogów)</b>                                                 |
|------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| 966 r.           | Chrzest Polski                                                 | Mieszko I, Dobrawa                            |                                                                              |
| 965 r.           | Sojusz z Czechami, związek<br>Mieszka I z Dobrawą              | Mieszko I, Dobrawa                            |                                                                              |
| 972 r.           | Bitwa pod Cedynią                                              | Mieszko I, „Pancerny”,<br>„Tarczownik”        | Margrabia Hodon,<br>Ciężkozbrojna jazda<br>niemiecka, Piechota<br>niemiecka  |
| 1000 r.          | Zjazd w Gnieźnie                                               | Bolesław Chrobry, św.<br>Wojciech             |                                                                              |
| 1000 r.          | Powstanie arcybiskupstwa w<br>Gnieźnie                         | Bolesław Chrobry, św.<br>Wojciech             |                                                                              |
| 1002 r.          | Śmierć Ottona III                                              |                                               | Cesarz Niemiecki                                                             |
| 1002-<br>1018 r. | Wojny z Niemcami                                               | Bolesław Chrobry,<br>„Pancerny”, „Tarczownik” | Cesarz Niemiecki,<br>Ciężkozbrojna jazda<br>niemiecka, Piechota<br>niemiecka |
| 1018 r.          | Pokój w Budziszynie                                            | Bolesław Chrobry                              | Cesarz Niemiecki                                                             |
| 1018 r.          | Wyprawa na Kijów                                               | Bolesław Chrobry,<br>Świętopełk I             |                                                                              |
| 1025 r.          | Koronacja Bolesława<br>Chrobrego na Króla Polski w<br>Gnieźnie | Bolesław Chrobry                              |                                                                              |
| 1025 r.          | Śmierć Bolesława Chrobrego                                     | Bolesław Chrobry                              |                                                                              |
| 1025 r.          | Koronacja Mieszka II na króla<br>Polski                        | Mieszko II Lambert                            |                                                                              |

## 5. Życie w grodzie.

- Na bazie kart postaci, oraz strony internetowej, do której odnośniki znajdują się na kartach w postaci kodów qr, uczniowie w grupach mają za zadanie opisać życie codzienne grodów za czasów Mieszka I i Bolesława Chrobrego. Warto skorzystać z następujących kart: Mieszkanka grodu, Mieszkaniec grodu i Kasztelan.
- Uczniowie prezentują swoje wnioski.
- Nauczyciel podsumowuje ćwiczenie. Można skorzystać z tekstu poniżej.

W czasach Mieszka I i Bolesława Chrobrego grody były kluczowymi ośrodkami życia społecznego, gospodarczego i militarnego. Otoczone potężnymi wałami ziemno-drewnianymi pełniły funkcje obronne i administracyjne. W ich wnętrzu mieszkali rzemieślnicy, wojownicy, duchowni, kupcy oraz przedstawiciele administracji książęcej. Kobiety i dzieci, odgrywające istotne role w codziennym funkcjonowaniu grodu, zajmowały się prowadzeniem gospodarstw domowych, drobnym rzemiosłem i pomocą w uprawie roli. Rzemieślnicy wytwarzali narzędzia, broń, naczynia i odzież, a wojownicy, rekrutowani z drużyny książęcej, dbali o obronę i uczestniczyli w wyprawach wojennych. Duchowni szerzyli chrześcijaństwo, które zaczynało odgrywać coraz większą rolę w życiu mieszkańców, organizując nabożeństwa i uroczystości religijne. Każdy dzień w grodzie wypełniony był pracą. Rzemieślnicy kuźni wytwarzali przedmioty codziennego użytku, garncarze tworzyli naczynia, a cieśle zajmowali się budową i naprawą domów oraz umocnień grodowych. Kupcy prowadzili wymianę towarów, takich jak sól, futra, zboże czy tkaniny, zarówno wewnątrz grodu, jak i z przybyszami spoza jego murów. Choć większość żywności pochodziła z okolicznych wsi, mieszkańcy grodu uprawiali małe ogródki i hodowali zwierzęta, takie jak kury czy świnie. Domy były drewniane, o konstrukcji zrębowej, kryte strzechą. Ich wnętrza urządzano skromnie – znajdowały się tam drewniane ławy, stoły, skrzynie na ubrania i naczynia, a w centrum izby często umieszczano palenisko, które służyło do gotowania i ogrzewania. Pomimo ciężkiej pracy mieszkańcy grodu znajdowali czas na odpoczynek i zabawę. Organizowano targi, które były nie tylko okazją do handlu, ale również miejscem spotkań towarzyskich. Uczty z okazji świąt religijnych lub sukcesów wojennych gromadziły ludzi na wspólnych biesiadach, podczas których pito miód pitny, grano na prostych instrumentach i opowiadano historie o bohaterach oraz przodkach. Grody były również miejscami, gdzie zapadały decyzje polityczne, organizowano obronę i kształtowały się zręby polskiej państwowości. Stanowiły symbol siły rodu Piastów oraz dynamicznego rozwoju młodego państwa polskiego, łącząc codzienne życie mieszkańców z wielką historią.

## **6. List Bolesława Chrobrego do współczesnego pokolenia.**

- Uczniów dzieli się na grupy. Grupy uczniów, mają za zadanie sporządzić pytania do Bolesława Chrobrego. Pytania powinny odnosić się do tematu budowania tożsamości narodowej, patriotyzmu, szacunku do wartości wolności, niepodległości i poszanowania ojczyzny. Nauczyciel wybiera jednego ucznia lub grupę, która będzie odpowiadać na pytania zadawane przez uczniów.
- Każdy z uczniów pisze list do współczesnego pokolenia, wcielając się w postać Bolesława Chrobrego, pierwszego Króla Polski. Co miałby do przekazania młodemu pokoleniu pierwszy król? Przed czym chciałby przestrzec Polaków? Jak zachęciłby do patriotyzmu?

## **7. Rozdanie chorągiewek w barwach narodowych.**

W momencie rozdawania chorągiewek w barwach narodowych sala lekcyjna wypełnia się atmosferą uroczystości i podniosłości. Nauczyciel zaprasza uczniów do utworzenia kręgu, co symbolizuje wspólnotę i jedność. Na środku ustawione są przygotowane wcześniej chorągiewki, pięknie ułożone, by podkreślić ich znaczenie. Nauczyciel rozpoczyna krótkim wprowadzeniem, przypominając, że flaga Polski, będąca jednym z najważniejszych symboli narodowych, jest znakiem wolności, niepodległości i dumy z przynależności do polskiej wspólnoty. Opowiada o tym, jakie wartości niesie za sobą biało-czerwona barwa, wspominając historyczne wydarzenia, w których polska flaga odgrywała rolę świadectwa patriotyzmu. Każdy uczeń, podchodząc po chorągiewkę, otrzymuje ją osobiście z rąk nauczyciela. W tym momencie nauczyciel, z uśmiechem i pełnym szacunkiem, przekazuje uczniowi symbol narodowy, mówiąc kilka ciepłych słów, takich jak: „Pamiętaj, że ta flaga to znak naszej wspólnej historii i przyszłości”. Uczniowie, trzymając chorągiewki, wracają na swoje miejsca, gdzie wspólnie tworzą widok pełen bieli i czerwieni, symbolizujący jedność klasy w duchu patriotyzmu. Po rozdaniu wszystkich chorągiewek, nauczyciel zachęca uczniów do wspólnego odśpiewania hymnu narodowego, co staje się symbolicznym zakończeniem tego wzruszającego momentu, jednocześnie podkreślając znaczenie pielęgnowania tradycji i tożsamości narodowej.

## **8. Podsumowanie lekcji i ewaluacja**

- Nauczyciel podsumowuje lekcję. Może skorzystać z poniższego tekstu.

Podsumowując dzisiejszą lekcję, warto podkreślić, jak wyjątkowym momentem w dziejach był proces powstawania państwa polskiego oraz rola, jaką odegrał w tym Bolesław Chrobry. Jego postawa i dokonania jako władcy ukształtowały nie tylko fundamenty naszej państwowości, ale również naszą pozycję na arenie międzynarodowej. Dzięki jego zdolnościom politycznym, militarnym oraz wizji zjednoczonej Polski, młode państwo stało się ważnym graczem w Europie Środkowej. Bolesław Chrobry nie tylko wzmocnił chrześcijaństwo na ziemiach polskich, ale także rozszerzył terytorium kraju, zapewniając mu prestiż i

uznanie. Koronacja królewska w 1025 roku była symbolicznym ukoronowaniem tych działań – momentem, w którym Polska oficjalnie dołączyła do grona chrześcijańskich królestw Europy. Akt ten podkreślił niezależność i suwerenność naszego państwa, nadając mu równorzędny status w relacjach z innymi monarchiami. To wydarzenie było również dowodem na skuteczność polityki Chrobrego oraz jego zdolność do przewyższania wyzwań, jakie napotykał na drodze do budowy silnego i niezależnego państwa. Dzisiejsza lekcja to przypomnienie, że początki naszej historii były pełne odwagi, determinacji i wizji przyszłości. Postać Bolesława Chrobrego oraz koronacja królewska są symbolami tych wartości, które wciąż są aktualne. Historia uczy nas, jak ważne jest budowanie jedności, szacunek dla tradycji oraz dążenie do wspólnego celu. To dziedzictwo jest naszą inspiracją i powodem do dumy, który warto pielęgnować i przekazywać kolejnym pokoleniom.

- Podsumowanie lekcji z wykorzystaniem aplikacji Kahoot  
<https://create.kahoot.it/share/bohaterowie-polski-historia-koronacji-bolesawa-chrobrego/3d134745-8789-4709-9716-dc847b158cca>
- Nauczyciel rozdaje uczniom ewaluacje z prośbą o ich wypełnienie.

#### **Uwagi dla nauczyciela**

- Należy zwrócić uwagę na tempo pracy grup oraz wspierać grupy, które mogą mieć trudności z realizacją zadań.
- Konspekt lekcji zawiera dużą ilość proponowanych zadań i ćwiczeń. Można wykorzystać podczas lekcji elementy konspektu, które nauczyciel uzna za stosowne.

**Gry edukacyjne.** Poniżej znajdują się gry edukacyjne, nawiązujące do tematu lekcji. Można udostępnić linki uczniom lub skorzystać z gier podczas lekcji.

1. Bohaterowie pierwszych wieków istnienia Polski - labirytn  
<https://wordwall.net/pl/resource/84470659>
2. Bohaterowie pierwszych wieków istnienia Polski – O rety krety!  
<https://wordwall.net/pl/resource/84471057>
3. Postacie i wydarzenia pierwszych wieków Polski – znajdź słowa  
<https://wordwall.net/pl/resource/84471153>

Załącznik nr 1. Najważniejsze wydarzenia pierwszego wieku istnienia Państwa Polskiego. Należy pociąć tabelę wzdłuż kolumn i wierszy. Kartki należy rozdać uczniom, którzy w grupach przyporządkują wydarzenia do dat.

|              |                                                          |
|--------------|----------------------------------------------------------|
| 966 r.       | Chrzest Polski                                           |
| 965 r.       | Sojusz z Czechami, związek Mieszka I z Dobrawą           |
| 972 r.       | Bitwa pod Cedynią                                        |
| 1000 r.      | Zjazd w Gnieźnie                                         |
| 1000 r.      | Powstanie arcybiskupstwa w Gnieźnie                      |
| 1002 r.      | Śmierć Ottona III                                        |
| 1002-1018 r. | Wojny z Niemcami                                         |
| 1018 r.      | Pokój w Budziszynie                                      |
| 1018 r.      | Wyprawa na Kijów                                         |
| 1025 r.      | Koronacja Bolesława Chrobrego na Króla Polski w Gnieźnie |
| 1025 r.      | Śmierć Bolesława Chrobrego                               |
| 1025 r.      | Koronacja Mieszka II na króla Polski                     |

|              |                                                          |
|--------------|----------------------------------------------------------|
| 966 r.       | Chrzest Polski                                           |
| 965 r.       | Sojusz z Czechami, związek Mieszka I z Dobrawą           |
| 972 r.       | Bitwa pod Cedynią                                        |
| 1000 r.      | Zjazd w Gnieźnie                                         |
| 1000 r.      | Powstanie arcybiskupstwa w Gnieźnie                      |
| 1002 r.      | Śmierć Ottona III                                        |
| 1002-1018 r. | Wojny z Niemcami                                         |
| 1018 r.      | Pokój w Budziszynie                                      |
| 1018 r.      | Wyprawa na Kijów                                         |
| 1025 r.      | Koronacja Bolesława Chrobrego na Króla Polski w Gnieźnie |
| 1025 r.      | Śmierć Bolesława Chrobrego                               |
| 1025 r.      | Koronacja Mieszka II na króla Polski                     |